

Waloryzacja podatków i kredytów.

Wrażenia ogólne.

Dzisiejsze posiedzenie sejmu przeszło w zupełnym spokoju. Zanikający rząd trzymiował, wniesiony przez ministra skarbu projekt o waloryzacji podatków przeszedł w drugim czytaniu ogromną większością głosów. Przeciwko ustawie głosowali tylko część Dubadecji z p. Michalskim na czele i część Żydów. Głosowanie to było dowodem, jak fałszywe i bezpodstawne są oskarżenia prasy prawicowej, że opozycja prowadzi walkę z rządem na t. zw. w „Gazecie Warszawskiej” „odcinku skarbowym”.

Z przebiegu obrad i głosowania wyraźnie było widać, że każdy rząd, który przyjdzie do sejmu z programem sanacji skarbu znajdzie na ławach opozycji szczerze i całkowite poparcie.

Wniosek posła Lypacewicza o przedsięwzięcie waloryzacji także i na kredyty państwowe dotknie może boleśnie przemysłowców, ale ten wniosek jest najlepszym dowodem, że opozycja myśli raczej o leczeniu naszej choroby finansowej.

Część prawicy w czasie głosowania nad tym wnioskiem była nieobecna, część zaś nie miała innego wyjścia, jak głosować za nim.

Sprawa wydania posłów socjalistycznych sedom i tym razem, jak przewidywano, spadła z porządku dziennego. Rozstrzygnięto się ona dziś w komisji, a w piątek na plenum. St. Gr.

Przebieg posiedzenia.

Na wczorajszym posiedzeniu sejmu sprawa wydania posłów: Marka, Bobrowskiego i Stańczycy spadła z porządku dziennego, gdyż komisja nie ukończyła jeszcze prac. Następnie bez dyskusji załatwiono szereg drobnych punktów, poczem przystąpiono do ustawy o waloryzacji podatków.

Waloryzacja w całej rozciągłości.

Rozprawa była już ukończona na poprzednim posiedzeniu, obecnie zabrał tylko głos sprawozdawca poseł Rusinek (P. S. L.).

Zbił on zarzuty, podnoszone przez przeciwników waloryzacji, posłów Wojciuka i Michalskiego, oraz posłów żydowskich.

W sprawie tej zabrał głos minister skarbu Kucharski.

Ponieważ podczas rozpraw wy stosowano pewne zapytania pod adresem ministra skarbu, odpowiadam, że ustawa waloryzacyjna, rozpatrywana, jako rzecz odrębna, nie posiada tej wartości, jaka rządzi do niej przywiązuje. Należy ją traktować jako jedno z ogniw w całości zagadnienia sanacji skarbu.

Obawy co do ujemnych jej skutków dla życia gospodarczego, rząd brał pod rozwagę i w odpowiedniej chwili.

Ważnym istotnie zagrożeń skutkami ujemnymi dla życia gospodarczego, przedstawił odpowiedź nie zabieg i starania.

Przystąpiono do głosowania. Przyjęto poprawkę posła Wierzbickiego do art. 2, aby zamiast słów „kurs funta szterlinga w postaci banknotów” było powiedziane: „kurs funta szterlinga w postaci czeku na Londyn”.

Przyjęto dalej poprawkę posła Wierzbickiego do art. 7, w myśl której pewne szczegółów w wykonaniu niniejszej ustawy mają być określane rozporządzeniem nie samego ministra skarbu, lecz całej rady ministrów.

Przyjęto następnie poprawkę posła Lypacewicza o waloryzacji kredytu do art. 9, mianowicie dodano w końcu tego artykułu ustęp:

„Wszelkie kredyty, udzielane przez instytucje państwowe i samorządowe, będą waloryzowane na zasadzie pierwszego i drugiego artykułu niniejszej ustawy.

Szczegółowe przepisy w tym względzie wyda rada ministrów.

Przyjęto również poprawkę posła Wiślickiego, w myśl której traci również moc obowiązująca ustawa z dnia 24 października r. b. w przedmiocie podwyżki kar za zwłokę odnośnie do tych danin, do których stosują się postanowienia niniejszej ustawy.

Z chwila wejścia w życie niniejszej ustawy od tych danin oblicza się odsetki za zwłokę w wysokości 2 procent miesięcznie.

Po co analfabedom poczta i telegraf?

Przystąpiono do ustawy o zalesieniu ministerstwa poczty i telegrafów. Sprawozdawca ks. Wyrebowski wyjaśnia, że ustawa jest wynikiem rezolucji, uchwalonej przez sejm w lutym r. b. Podjęto wana została w mniejszej mierze względami oszczędnościowymi w większej natomiast dążności do uniezależnienia prac tego ministerstwa od zmian na stanowiskach ministrów przy zmianach gabinetu.

Posel Moraczewski (PPS) wypowiada się przeciw zniesieniu ministerstwa poczty i telegrafów.

gdyż ani względem politycznym, ani względem gospodarczym nie przemawia za tem; przeciwnie, za pozostawieniem ministerstwa przemawia ze rozwinięciem u nas poczty i telegrafu.

Posel Łuszczewski (Chrześć. Narodowi) wnosi poprawkę, aby ta reorganizacja nastąpiła z zachowaniem odrębnego zarządu poczty i telegrafów w ramach ministerstwa przemysłu i handlu.

Posel Sanojca („Wyzwolenie”) uskarża się, że zniesienie ministerstwa odbiło się fatalnie na wsi.

gdyż i dotychczas siec pocztowa i telegraficzna była niedostateczna. Zniesienie ministerstwa odbiło się również na rozpowszechnianiu pracy ludowej.

Posel Insler (koło żyd.) w imieniu swego klubu wnosi o odesłanie projektu ustawy do komisji administracyjnej.

W głosowaniu wniosek posła Inslera odrzucono, a ustawie przyjęto z poprawką posła Łuszczewskiego.

Po referacie posła Kapelińskiego uchwalono rezolucję:

„Wzywają się rząd do bezwzględnej zaprzestania wydatków premii

od drzewa, wywożonego zagranicę. Premia ta udzielana jest w formie zwrotu 25 procent opłat kolejowych”.

Następnie wybrano do państwa wej rady emigracyjnej w miejsce posła Daszyńskiego posłankę Praussowa.

Zbadać wypadki tragiczne w Małopolsce!

Posel Moraczewski referował sprawę

wybrania komisji nadzwyczajnej dla zbadania wypadków w Borwstawiu, Tarnowie i Krakowie w dniach 6—8 listopada r. b.

Komisja ta przede wszystkim ma zająć się zaiściem w Borwstawiu, ustalić przebieg wypadków i w razie potrzeby zrobić doniesienie do prokuratury.

Posel Skrzywa (ukraińiec) wniósł o powiększenie liczby członków od 9 i dopuszczenie do komisji także przedstawiciela klubu ukraińskiego.

Minister sprawiedliwości Nowodworski oświadczył, że rząd nie czyni żadnych zastrzeżeń przeciw tej uchwale, wyrażając przytem pewność, że działalność tej komisji nie może uchylać, krzyżować, ani woliwać na kom potencie władz sądowych.

W głosowaniu odrzucono poprawkę posła Skrzywy, a wniosek komisji przyjęto.

P. Łuckiewicz w cywilu.

Po mowie sprawozdawcy komisji regulaminowej, posła Zygmunta Sevdv, zgodnie z regulaminem sejmowym i ordynacją wyborczą

sejm stwierdził wygaśnięcie mandatu posła Łuckiewicza, wskutek tego, że nie brał on udziału w 15 z kolei posiedzeniach sejmu.

Sprawę uposażenia sędziów i prokuratorów referował poseł Chelmoński (Zw. Lud. Nar.)

Posel Skrzywa (Kl. ukraiński) wniósł poprawkę, aby skreślić do datki dla sędziów i prokuratorów na kresach. W głosowaniu odrzu-

cono poprawkę Skrzywy, przyjęto wszyskie poprawki komisji i ustawie przyjęto w trzecim czytaniu.

Szkoły powszechne dla mniejszości.

Następnie poseł Grünbaum (kl. żydowski) uzasadniał nagłość swego wniosku w sprawie organizacji publicznych szkół powszechnych dla mniejszości, przy czym powoływał się na traktat o mniejszościach.

Posel Czapiński (PPS) z radością wita inicjatywę w sprawie szkolnictwa mniejszości narodowych, natomiast nie zgadza się ani z motywami, ani z tekstem przedłożonego projektu ustawy i w imieniu PPS oraz klubu „Wyzwolenia” i Jedności Ludowej zastrzega się przeciw powoływaniu się w motywach i ustawie na traktat o mniejszościach, narzucony Polsce.

Co się tyczy meritum ustawy, to jest ona reakcyjna, gdyż wprowadza szkolnictwo wyznaniowe.

Nagłość odrzucono. Wniosek przedłożony do rozpatrzenia komisji oświatowej.

Większość „Piasa” i lewicy.

Posel Malinowski („Wyzwolenie”) uzasadnia nagłość swego wniosku w sprawie skreślenia art. 89 ustawy o podatku majątkowym, który postanawia, że podatki do podatku gruntowego, podwójnego i domowego mają być zaliczane na podatek majątkowy.

Nagłość uchwalono głosami lewicy i „Piasa” w głosowaniu przez drzwi 157 przeciw 126 głosów.

Następne posiedzenie w piątek o godz. 2.30 po południu.

Na porządku dziennym m. in.: pierwsze czytanie ustaw prasowej, ratyfikacja umów z Turcją, wydanie posłów Marka, Bobrowskiego i Stańczycy, nagłość wniosku PPS w sprawie nominacji p. Koriantego.

„List pasterski”.

Książe biskup krakowski, ksiądz Sapieha, wydał do duchowieństwa i parafian swej diecezji list pasterski o wypadkach krakowskich. Biskup Sapieha, który wbrew zakazowi papieskiemu kandydował do senatu z listy ósemkowej i dopiero pod przymusem złożył mandat, zarzuca Krakowowi, tak, jak to czynią pisma ósemkowe, że stał się „ogniskiem niszczycielskiej roboty” i tłumaczy to tem, że w Krakowie od szeregu lat „panoszył się plaski oportunizm”, mianowicie „spoglądanie na wszystkich z punktu widzenia chwilowej korzyści i partyjnego zysku, lekceważenie wszyskiego i przywdziewanie zewnętrznego stroju zasady”. Biskup Sapieha ma mianowicie dawne porachunki polityczne z krakowskim stronnictwem konserwatywnym, którego należy dorozumiewać się pod powyższymi ogólnikami.

Z drugiej strony biskup karci partyjność wogóle. „Podzielono

się na partie — pisze — rozniecając wzajem zawiść i rozterki. Idealy narodowe służyły często tylko na pokaz i stały się, podobnie jak te nasze stare mury zabytkami martwymi”. Słuszny ten wyrzut brzmiałby silniej może w ustach biskupa, który nie kandydował do senatu z listy tak partyjnej, jak „Chrześcijańska Jedność Narodowa”. Nakoniec zaznacza ks. Sapieha, że w zaciekłości partyjnej „nie wahano się nawet świętości religijnej użyć za środek do osiągnięcia swych celów”, przyczem ma zapewne na myśli nabożeństwa ku czci mordu, odprawiane w Krakowie, po ohydnej zbrodni na ś. p. Prezydencie, po której ks. Sapieha nie wydał, niestety, listu pasterskiego.

Na zakończenie wzywa ks. biskup do wprowadzenia w życie prawd Chrystusowych i zasyła wszystkim wiernym błogosławieństwo.

Pan rotmistrz nie ma szczęścia.

Zamiast świetnej kariery odpowiedzialność dyscyplinarna.

WARSZAWA. (Telef. od naszego koresp.). W związku ze sprawą rotm. Pusłowskiego dowiadujemy się z miarodajnego źródła, że autor listu do legionistów polskich, zamieszczonego w krakowskim „Głosie Narodu”, został zwolniony nie tylko z adjutantury

prezydenta ale także i ze stanowiska szefa kancelarii wojskowej prezydenta i został połączony do odpowiedzialności dyscyplinarnej za pogwałcenie par. 69 rozporządzenia wykonawczego do ustawy o obowiązkach i prawach oficerów wojsk polskich.

WIELKOPAŃSKI GEST.

WARSZAWA. (Tel. od naszego koresp.)

Rada ministrów na ostatnim posiedzeniu przyznała pracownikom państwowym, zatrudnionym w stolicy 20 proc. dodatku stołecznego, który będzie wypłacany od chwili wejścia w życie nowej ustawy uposażeniowej.

BENSON I IKSON.

WARSZAWA. (Tel. od naszego koresp.)

Dowiadujemy się, że w tych dniach opuszczają Warszawę doradcy p. Younga pp. Benson i Ikson.

Z POSELISTWA ANGIELSKIEGO

WARSZAWA, 27 listopada. (Pat.) Dziś wyjechał na urlop poseł Wielkiej Brytanji Willam Max Miller. Zastępować go będzie w charakterze charge d'affaires pierwszy sekretarz poselstwa Loebe.

STOCZNIA POLSKA W GDYNI.

GDYNIA, 27 listopada. (AW). W obecności komendanta portu gdańskiego, kot. Załewskiego, oraz przewodniczącym rady nadzorczej w banku związków spółek zarobkowych, odbyło się uroczyste otwarcie pierwszej stoczni polskiej w Gdyni. Po otwarciu rozpoczęto natychmiast prace, mianowicie naprawę parowca rybackiego.

STESKNIŁI SIĘ DO „RAJU”.

WARSZAWA. (Tel. od naszego koresp.)

Dowiadujemy się, że dwaj b. generałowie Petur i Ikonow i Sere da zwrócili się do poselstwa sowieckiego w Warszawie o pozwolenie powrotu do Rosji sowieckiej.

Nasze finanse.

W Spale, w obecności prezydenta Rzplitej odbyła się podobno w niedzielę ubiegłą narada znawców skarbowości. W naradzie tej wzięli udział jakoby pp. Wład. Grabski, Steczkowski, Chrzanowski, Mielczarski, min. skarbu Kucharski i in. Poglądy rzeczoznawców na sprawę sanacji skarbu były podobno dość pesymistyczne.

Rozeszły się pogłoski, nie mające dotąd autorytatywnego potwierdzenia, jakoby podpisana już została punktacja umów pomiędzy min. skarbu a spółka parowska Samuel Lurie i Gordon co do wdzierzawienia monopolu tytoniowego.

W komisji budżetowej wygłosił dzisiaj minister skarbu p. Kucharski nowe dwugodzinne exposé, w którym usiłował bronić się przed stawianymi mu ze wszyskich stron zarzutami nierealności budżetu i fikcyjności obliczeń. Ze słów p. ministra okazało się, że o zaprzestaniu natychmiast go

spodarki deficytowej nie może być mowy — nawet, gdyby wszystkie jego „obliczenia” były realne. Dopiero w ostatnich dwóch miesiącach pierwszego półrocza przyszłego roku deficyt miałby zniknąć. Przez cztery miesiące r. 1924 gospodarowali byśmy jeszcze z deficytem, gdyby p. Kucharski mógł plan swój urzeczywistnić.

Deficyt ten oblicza sam p. Kucharski na 160 milionów złotych polskich, łącznie z deficytem za grudzień r. b. Te sumy trzeba by więc mieć w gotówce, gdyby miała być mowa o powstrzymaniu inflacji.

Co do nowej waluty, p. Kucharski odstąpił już od swego pierwotnego pomysłu, aby walutę nową wprowadzić zaraz. Odwleka to na mniej więcej trzy miesiące maximum, od ustabilizowania marki.

Następnie p. Kucharski przedstawił swoje pomysły w sprawie banku emisyjnego i zaczęła się dyskusja.

W „raju” sowieckim zjedzono wszystkie konie z Janowa.

WARSZAWA, 27 listopada. Pat. Na 15 posiedzeniu komisji reewaluacyjnej w dniu 27 b. m. była na porządku dziennym sprawa stadniny janowskiej, zwrot której wraz z przychówkiem zagwarantowany jest specjalnym aneksem do traktatu ryskiego. Zgodnie z deklaracją delegacji rosyjsko-ukraińskiej, ze stadniny tej, która liczyła w czasie ewakuacji kilkaset koni

rasowych, władze sowieckie zdołały odszukać tylko jednego konia. Delegacja polska wskazała na posiedzeniu, iż informacje urzędowe zupełnie nie zgadzają się z istotą rzeczy, gdyż w państwowych stadninach rosyjskich, znajduje się stosunkowo znaczna ilość koni rasowych, pochodzących bądź ze stadniny prywatnych, bądź ze stadniny janowskiej.

Sytuacja pod znakiem zapytania.

Nieudane próby stworzenia gabinetu.

REZYGNACJA DR. ALBERTA.

BERLIN, 27 listopada. (Pat.) Dr. Albert dziś w południe zrzekł się misji utworzenia gabinetu.

JUŻ NIE ALBERT, A JARRES.

BERLIN, 27 listopada. (AW).— Dr. Albert wystosował do prezydenta Rzeszy pismo, w którym oświadczył, że utworzenie gabinetu jest niemożliwym ze względu na politycznych. Tymczasem minister spraw wewnętrznych Jarres, czynny usiłowania utworzenia nowego gabinetu. Demotraci odmówił kategorycznie udziału w gabinecie Jarresa, zapewniając życziwą neutralność pod warunkiem że nowy rząd nie będzie prowadził polityki reakcyjnej.

NIE CHCĄ PRESJI EBERTA.

WIEN, 27 listopada. (Pat).— „Neue Freie Presse” donosi z Berlina: Sronnicwa mieszczańska zaznaczają wyraźnie, że nie dadzą sobie narzucić rządu przez prezy-

denta republiki. W sprawie przystąpienia do bloku mieszczańskiego centrum stawia następujące warunki: Rząd ma być utworzony w ramach konstytucji; traktat wersalski należy uznać za fakt istniejący; utworzenie gabinetu Rzeszy nie może pozostawać w żadnym związku ze stosunkami Prus, gdzie istnieje jeszcze wielka koalicja rządowa. Decydujące posiedzenie posłów centrowych odbędzie się dziś wieczorem.

LEICK KANCLERZEM?

BERLIN, 27 listopada. (Pat).— Po zrzeczeniu się przez dr. Alberta misji utworzenia gabinetu, jak slychać, w kołach parlamentarnych podjęte zostały rokowania w celu utworzenia rządu na podstawie parlamentarnej. Jako kandydat na stanowisko kanclerza wymieniany jest przywódca bawarskiej partji ludowej, Leick.

WYCOFANIE REICHSWEHRY.

BERLIN, 27 listopada. (Pat).— Jak się dowiaduje „Vorwärts” dziś i jutro ma nastąpić wycofanie Reichswehry z Saksonji.

OPLATY POCZTOWE W MARKACH RENTOWYCH.

BERLIN, 27 listopada. (AW). Począwszy od 1 grudnia opłaty pocztowe rządu niemieckiego pobierane będą w stałej walucie w markach rentowych. List zamiejscowy kosztować będzie 10 fenigów rentowych.

NOTA SERBSKA.

GRATZ, 27 listopada. (Pat). Z Biłogrodu donoszą: W ministerstwie spraw zagranicznych ustalono tekst noty do rządu niemieckiego, wzywający rząd ten do wykonania na rachunek odszkodowań dostaw, wynikających z umowy, zawartej przez 11 sierpnia. Nota została przesłana komisji odszkodowań w Paryżu, a treść zakomunikowano posłowi niemieckiemu w Belgradzie.

DOSKONAŁY POŁÓW NA POMORZU.

GDANSK, 27 listopada. (AW). Rybacy wyrażają wielkie zadowolenie z powodu doskonałego połowu łososia i sielawy. Połów jest tak obfity, że niektóre łodzie motorowe zabierają tylko połowę zdobyczy z powodu braku miejsca. W dziale gdańskim nie są w stanie przetrzebić wszystkich ryb, wskutek czego odbyła się znaczne ilości parowcami i furmankami.

ZASTÓJ W PRZEMYSŁE AUSTRIACKIM.

WIEN, 27 listopada. (AW). Strajk w przemyśle metalowym i elektrotechnicznym rozszerza się. Przedstawiciele przemysłu odrzucili stanowczo żądania podwyżek. Wobec tego, że przemysł metalowy i elektrotechniczny stanowią najważniejszą gałąź życia przemysłowego Austrii, zastój w przemyśle powoduje szereg komplikacji w życiu wewnętrznym tego państwa. Koła przemysłowe twierdzą, że obecny strajk jest jednym z cięższych wstrząsów społecznych, jakie przeżywała Austria.

COŚ SIĘ PSUJE W PAŃ. STWIE... KOMUNISTYCZNEM.

MOSKWA, 27 listopada. (AW). Na odbytem przed kilku dniami posiedzeniu przydzium partji komunistycznej doszło do starcia pomiędzy Trockim z jednej, a Zinowjewem i Bucharinem z drugiej strony. Podczas gdy Trocki oświadczył, że rząd sowieński powinien zaprzestać zbrojeń i zaniechać dalszych zamierzeń wojennych, Bucharin i Zinowjew domagali się dalszych zbrojeń i dalszych wydatków na armię. Znalazł on większość wśród przydzium. Wpływy Trockiego zdają się być zachwiane.

NORWEGIA A SOWIETY.

MOSKWA, 27 listopada. (AW). Poseł sowiecki przy rządzie norweskim, pan Kollataj, przybyła do Moskwy i w władzie z dziennikarzami oświadczyła, że rynek norweski ujawnia duże zapotrzebowanie produktów spożywczych, wobec tego wskazaniem jest, aby eksport zboża rosyjskiego kierować przede wszystkim do Norwegii dla opanowania tamtejszego rynku.

ROZNIKA ZWYCIESTWA FLOTY POLSKIEJ.

W dniu 28 b. m. przypada rocznica sławnego zwycięstwa floty morskiej pod Oliwą w r. 1627. — Opis tej bitwy podał dr. A. Czolowski w niedawno wydanej monografji „Marynarka w Polsce”. Z okazji tej rocznicy liga żegl. Pol w Warszawie, urządziła w dniu 9 grudnia obchód z odczytem, przemówieniami i pokazem filmowym manewrów floty polskiej, angielskiej i in.

Biedny Lewiathan.

Będzie musiał wpłacić do skarbu całe 20 proc. walut obcych. WARSZAWA. (Tel. od nasz. koresp.) Dowiadujemy się, że ministerstwo skarbu przedstawiło radzie związku przemysłowców górniczych projekt umowy w sprawie wpłacania do P. K. K. P. walut obcych, uzyskanych z eksportu węgla. Według tego projektu przedsię-

biorstwa mają wpłacić do P. K. K. P. 20 proc. obcych walut, osiągniętych z eksportu na specjalny rachunek opiewający na franki szwajcarskie. Umowa miałaby obowiązywać od 1 stycznia 1924 do 31 grudnia 1925. Wpłata walut miałaby się odbywać 31 marca, 30 czerwca, 30 września i 30 listopada.

Proces atamana Machno.

WARSZAWA. (Telef. od nasz. koresp.). Wczoraj w sądzie okręgowym w Warszawie rozpoczęła się sprawa atamana Machno, jego żony i dwóch osób, oskarżonych wraz z nimi o organizację spisku, mającego na celu oderwanie od Rzplitej Galicji Wschodniej. Rozprawom przewodniczy sędzia Grzybowski, oskarża prokurator Wasserberger. Obronę wnoszą adwokaci: Franciszek

Paschalski, Seweryn Strzałkowski i Rudziński. Odczytano wczoraj akt oskarżenia i rozpoczęto badanie oskarżonych i świadków. Dopiero dziś zeznania rzuca światło na legendarną postać typowego anarchisty rosyjskiego, który wskrzesił za czasów naszych legendy o atamanach kozackich nad Dnieprem.

CO SIĘ DZIEJE W POLSCE?

WARSZAWA.

Nowe żądania robotników.

Pracownicy miejscy m. st. Warszawy znaleźli się w ostatnim czasie w nader trudnych warunkach. Pobory ich spadły do trzeciej części wartości zarobków z przed kilku miesięcy. Wszelkie próby polepszenia bytu nie dały rezultatu. Żądanie 40-proc. zasiłku bezzwrotnego i 30 proc. zasiłku zwrotnego, acz w stosunku do urzędników miejskich przez magistrat spełnione, wobec robotników zostały na papierze.

To też robotnicy miejscy wysuwają pod adresem magistratu nowe, do obecnych warunków dostosowane żądania. Idzie o:

1) podwyższenie poborów listopadowych o 50 proc. i to samo ma stać się podstawą od dnia 1 grudnia dla dalszych podwyżek, według wykazów r. l. urzędu statystycznego;

2) wypłacenie 1 grudnia podwyższonych już o 50 proc. poborów za drugą połowę listopada, a nie, jak to dotychczas było praktykowane, do 15 grudnia;

3) wypłacenie pracownikom etatowym i nietatowym, którzy już mają za sobą rok pracy, trzy następniej pensji w wysokości poborów grudniowych. Pracownicy nietatowi, którzy pracują krócej niż rok, powinni otrzymać 13-a pensję w wysokości proporcjonalnej do ilości miesięcy przepracowanych.

Stanowisko magistratu wobec tych żądań nie jest jeszcze znane.

Nowy hotel.

Wczoraj w Warszawie poświęcono kamień węgielny pod budowę hotelu-monstre pod nazwą Helvetia na rogu Sewerynowa i Kopernika. Budowa potrwa 2 lata.

LWÓW

Rodzima „Salome”.

Izabela Motyczyńska czyli Teresa Motyka, córka praczki z Tarnowa, a późniejsza „pułkownikowa” i „hrabina” w roli Salome starożytnej Fryne równocześnie! Oto najnowszy kawał, jaki urządziła wyrafinowana hochstaplerka zarządowi więzienia przy ul. Batorego, w którym przebywa.

Po niezliczonych awanturniczych, wprost karkołomnych przygodach, w których szantaż, zwyrodniały erotyzm i skandal — grały główną rolę, Motyczyńska aresztowana przed miesiącem we Lwowie w związku z „afery benzynowa”, w której wystąpiła M. w roli handlarki kradzioną benzyną z magazynów kolejowych.

Zamknięta w więzieniu śledczym przy ul. Batorego, Motyczyńska symuluje obecnie w nader pomysłowy sposób historję i obłabkanie.

Onegdaj dosłownie rozdarła na sobie wzorem bohaterki starożytnych szaty i stanęła w całej okazałości na środku celi. Gdy narzucono na nią bieliznę, podarła i tę w szczyty i zaczęła plakać, śpie-

wać i krzyczeć głośno, że ona to jest właśnie owa słynna Salome, która opiewa modna arja muzyczna.

W starożytności była piękna hetera Fryne, która jako oskarżona w obliczu sędziów rozdarła szatę i ukazawszy się w całej krasie swej młodości, wyjednała wyrok uwalniający od oślnionych jej pięknoscią sędziów, którzy orzekli, że w tak pięknym ciebie zbrodnia nie może mieszkać...

Metody tej chwyciła się obecnie prawdopodobnie Iza, wątpliwe tylko bardzo, czy skutek będzie podobnie poronujący, a to zarówno ze względu na marmurową nieugiętość sądu naszego, jak i na... podeszły wiek aresztantki.

Kilka dalszych szczegółów z życia jej w ostatnich latach podajemy poniżej.

W Drohobyczu w r. 1913 mieszkała Motyczyńska naprzec. urzędnika starostwa X., którego — nie znając go — zaspywała naturalnie listami miłosnymi, zawierającymi próśby, by X. koniecznie z nią się zobaczył. Gdy nie mogła osiągnąć swego, pewnego poranku osobiście przystąpiła na ulicy do niego i zaczęła z nim rozmowę. Od tego czasu nawiązała z nim stosunek, którego epilogiem była... ucieczka owego urzędnika z Drohobycza, bo M. zaczęła nagabywać go o alimenty i grozić skandalem.

W tym czasie (równocześnie) była na urywaniu bogatego nafciarza P. Wyjechała z nim do Zakopanego i tam doprowadziła usiłowaniami szantażu do takiej awantury, że P. w miejscu publicznym wypoliczkował ją i wyrzucił za drzwi. Gdy P. ożenił się w nie długi czas potem, Motyczyńska wpadła pewnego razu do domu jego i urządziła młodą meżatke hałaśliwą awanturę, powołując się na to, iż jest „ofiara miłości” P. dla niej. I tym razem dzięki zjawieniu się p. P. Iza, wypoliczkowana, znalazła się za drzwiami.

W ciekawy sposób spowodowała bliższą znajomość z pułkownikiem W., którego później oskarżyła przed sądem wojsk., o uwięzienie i omal nie zaprowadziła do więzienia i zupełnej ruiny. Miano wiele znając go właściwie tylko z widzenia, pewnego razu dowiedziała się, że pułkownik leży we Lwowie chory w hotelu Europejskim. Ze zdziwieniem chory pułkownik ujrzał nagle, że otwierają się drzwi i wchodzi Iza. Hochstaplerka, wszedłszy, zamknęła za sobą drzwi na klucz, usiadła na łóżku i zaczęła rozmowę wybitnie na temat erotyczny. Od tego czasu datował się cały szatański plan wobec pułk. W. i słynny proces... o uwięzienie podpor. przez pułkownika...

Lwowianin K., nafiarcz z Borysławia, zam. przy ul. Jasnej, napisał również Motyczyńska, która oskarżyła go o uwięzienie i na padła kilkakrotnie na jego mieszkanie, usiłując złożyć mu dowody winy w postaci krzyżującego podarunku, zakupionego gdzieś w przytulku dla nieślubnych niemowląt.

Zaburzenia w Berlinie.

BERLIN, 27 listopada. (Pat).— Rozwiązana przez gen. Seeckta partja komunistyczna zapowiedziała na dziś demonstracje uliczne. Demonstracje te odbyły się w rzezy samej dziś wieczorem w różnych częściach miasta. Pomimo interwencji policji w Lustgarten zebrał się kilkudziesięcny tłum demonstrantów. Wbrew wezwaniu

policji do rozjęcia się, demonstranci pozostali na placu, śpiewając międzynarodówkę. Policja dała kilka strzałów, które jak stwierdzono dotychczas — nie raniły nikogo. Na Placu Kistrzyńskim zgromadziło się 3000 demonstrantów, których policja rozpedziła pałkami. Jeden z policjantów odniósł rany.

Nad pięknym Renem...

WOLA AUTONOMIĘ OD NIE-PODLEGŁOŚCI.

DUESSELDORF, 27 listop. Pat. Przemawiając na posiedzeniu rady miejskiej Trewiru, burmistrz miasta oświadczył, że wobec rujnującej polityki rządu Rzeszy, Nadrenja powinna iść po linii polityki autonomji. Burmistrz wyraził przekonanie, że opozycja przeciw ustrojowi autonomicznemu zmaleje niebawem i ustrój ten zyskiwać będzie coraz więcej zwolenników.

im odosobnić Francję i właśnie w nadziei na to już od pierwszej chwili okupacji zagłębia Rury czerpałi coraz więcej odwagi ze stanowiska zajmowanego przez rząd angielski.

DUESSELDORF, 27 listop. Pat. Układ, podpisany przez władze francusko-belgijskie z przedstawicielami wielkiego przemysłu niemieckiego w zagłębiu Rury wywołał wśród sfer robotniczych zagłębia żywe niezadowolenie. — W całym szeregu kopalń podjęto dziś pracę.

PLADROWANIE.

ESSEN, 27 listopada. (Pat). W sobotę w Brockhaus miały miejsce pladrowania. Doszło do bójek między policją a demonstrantami. Na dworcu kolejowym Altenberg spłodrowano szereg wagonów ze środkami żywności: mąka, cukrem i t. d. Aresztowano 18 osób. Policja przeprowadziła rewizję i odebrała zagrabione rzeczy.

BANKNOTY ZŁOTE W NADRENII.

BERLIN, 27 listopada. (AW). W Bonn odbyły się rokowania między niemieckimi i francuskimi finansistami w sprawie założenia nadreńsko-westfalskiego banku, celem emisji banknotów złotych. W banku tym biora udział kapitaliści niemieccy, francuscy, angielscy i neutralni.

Litewska bezczelność.

Żądają ewakuacji Wilna.

BERLIN, 27 listopada. „Telegraphen Union” donosi z Kowna, powołując się na organ Smetony „Wairat”, że rząd polski zwrócił się do przedstawiciela litewskiego czterowego krzyża, dr. Siukasza, prosząc go aby zawiadomił rząd kowieński, że rząd polski gotów byłby rozpocząć rokowania w sprawach granicznych.

że obecna chwila jest pomyślna dla rokowań, bowiem rząd polski dał do zrozumienia, że okaże Litwie ustepliwość. Dr. Siukasza natychmiast zawiadomił litewskiego premiera o zamiarach Polski. Premier litewski oświadczył, że o ile Polska chce okazać dobrą wolę w powyższych rokowaniach, wówczas przedewszystkiem polska... ewakuować Wilno!

Dziennik litewski pisze dalej,

Rząd redukuje, magistrat powiększa personel.

Sprawy drobnego handlu i rzemiosła przekazane będą magistratowi

(b) Jak wiadomo, władze administracyjne pierwszej i drugiej instancji otrzymały polecenie od ministerstwa spr. wewnętrznych, aby zredukowały personel.

W związku z tem wojewoda łódzki p. Rembowski zwołał na onegdaj naczelników wydziałów wojewódzkich, komisariatu rządu i podwładnych sobie urzędów na konferencję, gdzie omawiana była sprawa przekazania niektórych egend władzom samorządowym.

W pierwszym rzędzie p. wojewoda rzucił myśl przekazania magistratowi wydawanie koncesji na handel, sklepy i t. p., pozostawiając sobie decyzję odnośnie do poważniejszych przedsiębiorstw. Pan wojewoda motywował przeobrażenie tej inowacji tem, iż władze samorządowe obeznane są już dokładnie z tego rodzaju

sprawami i odnośnie ich wydziały będą mogły kwestie te rozstrzygnąć, natwierając w ten sposób prace władzom państwowym.

Po dłuższej dyskusji nad tą sprawą uzgodniono ją i postanowiono odbyć jeszcze jedną konferencję z przedstawicielami magistratu celem ostatecznego załatwienia tej sprawy.

Następnie p. wojewoda zakomunikował zebraniym, iż władze nadzorcze wydały zarządzenie w sprawie anty-sanitarnego stanu w jatkach łódzkich.

Okazuje się, że władze wydały swego czasu odpowiednie rozporządzenie w tej mierze, lecz nie są one przestrzegane.

Postanowiono wszcząć energiczne kroki celem wprowadzenia w życie przepisów i utrzymania jatek w należywym stanie.

Bez weksli ani rusz.

Wydział handlowy magistratu dobry na 3 i pół miljarde.

Na wczorajszym posiedzeniu magistratu, na wniosek wydziału handlowego, uchwalono upoważnić wydział ten do wystawiania weksli na sumę 3.500.000.000 marek. Dotychczas wydział handlowy posiadał upoważnienie do wystawiania weksli na sumę mk. 1.500.000.000, znaczne rozszerze-

nie tych uprawnień ma na celu umożliwienie wydziałowi handlowemu rozleglejszej działalności, zmierzającej ku skutecznej walce z paskarstwem i wyzyskiem.

Uchwała magistratu wymaga jeszcze zatwierdzenia rady miejskiej.

Chroniczny strajk w kasie chorych.

Intelligentom nawet w strajku się nie wiedzie.

(b) Jak się dowiadujemy od komisarza kasy chorych p. Giebartowskiego, sprawa likwidacji bezrobocia lekarzy kasy chorych stanęła na martwym punkcie. Kasa chorych w myśl instrukcji ministerstwa pracy stoi dalej na stanowisku przekazania zatargu se-

dziumu polubownemu, czemu znów sprzeciwiają się energicznie strajkujący lekarze.

Co do interwencji izby lekarskiej, to oficjalnie takowa w tej sprawie jeszcze nie interwenjowała.

Jak wygląda pomoc lekarska w kasie chorych.

W związku z bezrobociem lekarzy w kasie chorych m. Łodzi, okazała się w prasie miejscowej notatka, przedstawiająca niecisłe stan lecznictwa kasowego. Zarządy sprowadzały się do ogólnikowego twierdzenia, że felczery, akuszerki i pielęgniarzy zajmują się udzielaniem pomocy lekarskiej. Wobec tego kasa chorych stwierdza, że chorzy członkowie kasy i ich rodziny otrzymują pomoc lekarską wyłącznie od dyplomowanych lekarzy. Chorzy zgłaszają się do biura leczniczy i tam otrzymują wskazówki, do którego specjalisty winni się udać. Po zapłaceniu honorarium lekarzowi kasa zwraca im niezwłocznie wydatkowaną kwotę. W pewnych wypadkach, gdy chorzy nie mają środków, kasa im

zgodny wypłaca sumy pieniężne według norm przewidzianych. Felczery, akuszerki i pielęgniarzy spełniają tylko te czynności pomocnicze, które spełniali do strajku lekarzy, t. j. dokonują zastrzyków, zmieniają opatrunki, stawiają bańki i t. p.

Pomoc akuszerywna, udzielana jest w dotychczasowych rozmianach i akuszerki, tak jak dawniej, obowiązane są, o ile zachodzi potrzeba, wzywać lekarzy prywatnych do domu.

We wszelkich wypadkach, gdy zachodzi potrzeba kasa dostarcza własnych środków lokomocji.

Wszystkie zatem pogłoski o postępowaniu się przez kasę chorych w lecznictwie siłami niewykwalifikowanymi, są całkowicie niezgodne z rzeczywistością.

Nareszcie pozwolą zapłacić!

Nasze wystąpienia odniosły skutek. — Ogon na ul. 6-go Sierpnia należy do przeszłości. — Widmo zastój u pośredników podatkowych.

Na skutek kilku artykułów w „Głosie Polskim” i „Kurierze Wieczornym” oraz na skutek skarg publiczności, dyrektor izby skarbowej zarządził przeniesienie wszystkich kas urzędów skarbowych do nowoprzebudowanego specjalnie na ten cel sali w gma-

chu izby skarbowej przy ul. Zachodniej róg Ogrodowej.

W dniu dzisiejszym również i kasa II urzędu skarbowego została przeniesiona do izby skarbowej, dzięki czemu znika onogonki przy ul. 6 Sierpnia.

Trzy dolary i morze.

Wyle przepił w ubiegłym roku każdy mieszkaniec Łodzi. — Niemowlęta dzieci i n epijacy odstąpili swe trydolarowe porcje tym, którzy potrzebowali więcej, 3.351.904 litrów wpytych.

W drugim kwartale r. b. na czoło poczynił organizacyjnych wydziału statystycznego magistratu m. Łodzi wysunęła się sprawa rozbudowy statystyki alkoholizmu. W porozumieniu i przy współpracy władz policyjnych opracowano wzór karty indywidualnej dla osób zatrzymanych na ulicy w stanie nietrzeźwym, poczem na podstawie tych kart wydział przeprowadził wszechstronna analizę badanej kwestji. Dalszym etapem

rozbudowy statystyki alkoholizmu było zajęcie się kwestją spożycia alkoholu oraz wydatków ludności na alkohol. Stwierdzono przytem, że w r. 1922 wypito w Łodzi 3.351.904 litrów alkoholu, w tem czystego — 1.454.249 litr. (na głowę ludności przypada 7,5 litra). Ogółem ludność Łodzi wydała w r. 1922 na alkohol sumę odpowiadającą wartości 1.500.000 dolarów (około 3 dolarów na głowę ludności).

Dzisiejsza pogoda.

Komunikat państwowego instytutu meteorologicznego.

Komunikat państwowego instytutu meteorologicznego.

Prawdopodobny przebieg pogody w dniu dzisiejszym:

Lekki mróz, zachmurzenie umiarkowane, stałe wiatry północno-zachodnie i zachodnie.

Ustalenie wzrostu kosztów utrzymania.

Jak się dowiadujemy, wydział statystyczny magistratu zamierza posiedzenie komisji notyfikującej ceny zwołać na sobotę dnia 1-go grudnia, wobec czego posiedzenie lokalnej komisji do badania zmian kosztów utrzymania odbędzie się w niedzielę, ewentualnie w poniedziałek.

Przypuszczalnego wskaźnika drożyznianego określić nie można, gdyż wiele artykułów, decydujących o wysokości wzrostu kosztów utrzymania bada się w przededniu obliczeń.

Teatr i muzyka.

Teatr miejski.

Dziś, t. j. w środę, teatr miejski daje „Szaloną dziewczynę” — Gault'a, komedia ta dzięki koncertowej grze artystów stale wypełnia widowiska.

W czwartek staraniem T. U. R. odbędzie się przedstawienie wyłącznie dla robotników po cenach najniższych. Dane będą „Dziady” A. Mickiewicza.

W piątek premiera — wytworna komedia Garricka p. t. „Proces rozwodowy”.

Teatr popularny.

Dziś, we środę, dn. 28 b. m., o godz. 8.15 wiecz. „Głosna sprawa” dramat w 6-ciu odsłonach.

We czwartek, o godz. 8.15 wiecz. „Hajduzek” z powieści H. Sienkiewicza, widowisko poprzedzone prelekcją na temat powstania listopadowego.

W piątek premiera wesołej komedii w 3 akt. p. t. „Niespodzianki rozwodowe” pod reżyserją L. Wiśniewskiego.

Sent M'Ahesa.

W najbliższą niedzielę w sali Filharmonii o godz. 4-ej po poł. wystąpi tylko raz jeden najświetniejsza dziś przedstawicielka tańców egzotycznych Sent M'Ahesa, której mistrzowskie kreacje tańeczne mieliśmy okazję podziwiać w Łodzi przed kilku laty. Sztuka choreograficzna w interpretacji Sent M'Ahesy stoi istotnie na najwyższym poziomie sztuki, a każdy taniec jej jest jakby pieśnią duszy, jest uwypukleniem tajemniczego czaru, jakim tchnie kraina wschodzącego słońca. To też występy jej niezwykle i jedynie w swoim rodzaju artystki budzą w całym świecie niebываły podryw i entuzjazm publiczności i krytyki.

W krainie bajek.

W sobotę, dn. 1 grudnia, w sali Filharmonii, o godz. 4-ej po poł. naszych miłośników oczekuje prawdziwa uczta. Otóż najznakomitszy nasz bajkopisarz, Benedykt Hertz, Edward Kucharski, artysta teatru Rozmaitości w roli wesołej i Tatariewiczówna w roli królowej bajki opowiedzą najcudowniejsze opowieści, historyjki i bajki dla dzieci i młodego ludu Łodzi. Nie ulega wątpliwości, że cały nasz światok miłośników zapełni salę Filharmonii do ostatniego miejsca.

Grand - Kino

Jeszcze tylko kilka dni

„Pamiętnik szaleńca”

wzruszająca do łez tragedia w 7-ku aktach. Odtwórca roli mistrza André Nox

niezwykle gra wprowadza widzów w stan kompletnego zdumienia.

Z okazji urodzin Hasienski Rydłówny,

mk. 1.000.000.—

na ewangelicki Dom Sierot przy ul. Północnej składa

148-1

Opiekun.

Abośmy to jacy tacy?

Jeżeli dr. Grabowski ma do nas interes — niech się pofatyguje. Oberpaskarze restauratorzy i świniołóbcy zrywają osobiste stosunki z referatem do walki z lichwą.

(b) Ponieważ restauratorzy, rzeźnicy, piekarze i inni paskarze źle wychodzą na konferencjach w referacie walki z lichwą, więc obecnie nadsyłają już tylko „do wiadomości” nowe cenniki.

Tak w dniu wczorajszym prócz restauratorów, rzeźniczy nadesłali zawiadomienie, iż sprzedawać będą wieprzowinę po 380 tys. mk., schab i baleron 440 tys. mk., słonina i sadło 600 tys. mk., smalec 720 tys. mk.

W dniu wczorajszym restaura-

Co wolno pasketesom to nie dorozkarzom.

Ponieważ obowiązuje obecnie w Łodzi taksa dorozkarska została zatwierdzona przez magistrat w dniu 13 b. m., związek za wodowy dorozkarzy zwrócił się znów do magistratu z prośbą o zatwierdzenie nowej taksy, żądając podniesienia obecnej o 100 proc. i motywując swą prośbę wzrostem drożyzny. Sprawa ta

była rozpatrywana na ostatnim posiedzeniu delegacji wydziału gospodarczego w dniu 24 listopada, która po dłuższej dyskusji, wychodząc z założenia, że podwyżka udzielona dorozkarzom 2 tygodnie temu jest dostateczna, uchwaliła uchwić podanie związku zawodowego dorozkarzy.

była rozpatrywana na ostatnim posiedzeniu delegacji wydziału gospodarczego w dniu 24 listopada, która po dłuższej dyskusji, wychodząc z założenia, że podwyżka udzielona dorozkarzom 2 tygodnie temu jest dostateczna, uchwaliła uchwić podanie związku zawodowego dorozkarzy.

Obywatel łódzki lubi wygodę.

Na stałe jednak woli mieszkać w nieskanalizowanym swym grodzie.

Z publikacji wydziału statystycznego magistratu m. Łodzi p. t. „Rocznik statystyczny m. Łodzi za rok 1922” czerpiemy poniższe dane o emigracji z Łodzi, oparte na wiadomościach z komisariatu rządu na m. Łódź o wydanych paszportach zagranicznych.

W roku 1922 wydano 977 paszportów osobom, opuszczającym

Łódź na stałe. Wśród nich było 420 mężczyzn i 557 kobiet. Największa jest emigracja do Stanów Zjednoczonych Ameryki Północnej. Ogółem do Stanów Zjednoczonych wydano 412 paszportów, co stanowi 42,1 proc. wszystkich wyjazdów na stałe. Następne miejsce zajmuje Francja, dokąd wydano 177 paszportów, czyli 18,1 proc. Mniejsze liczby przypadają na Pa-

lestynę (59), Kanadę (45), Brazylię (25) i Belgię (45).

Wyjazdy na stałe są nieznacznym odsetkiem wyjazdów zagranicę wogóle. W r. 1922 wydano ogółem 6116 paszportów zagranicznych, paszporty więc emigracyjne stanowią 15,9 proc. ogółu wydanych paszportów.

Najliczniejszą grupę stanowią wyjazdy kuracyjne. Na te grupy przypada 2572 paszportów, czyli 42 proc. ogólnej liczby. Lwia część kuracjuszków udała się do Niemiec (2178), mniejsze liczby przypadają na Czechosłowację (194) i Austrię (124). Średnio udających się na kuracje przeważają kobiety (mężczyzn 687, kobiet 1685).

Średnio w r. 1922 przypada 1 wydany paszport zagraniczny na 80 mieszkańców.

Zbrodnia, czy nagły zgon.

(b) Od wielu już lat przy ul. Zachodniej 54 zamieszkiwała Szyfra Halpern, pończoszarka, znana wszystkim mieszkańcom domu. Podczas okupacji niemieckiej, gdy w przemyśle panował zastój, Halpernowna za namową przyjaciółki, zgłosiła się do niemieckiego biura pośrednictwa pracy i wkrótce wyjechała na robotę do Prus.

Przed czterema laty, nie dorobivszy się fortuny, wróciła do Łodzi i zamieszkała w swem dawnym mieszkaniu, a właściwie w mieszkaniu pewnej osoby, od której odnajmowała tylko kat.

Sprzykrzyło się jej jednak zamieszkiwanie „katem”, to też odkrywszy w domu niezajętą komórkę, po dłuższych pertraktacjach z właścicielem domu przeobraziła owa komórka na dość porządną pokój, dokąd też się natychmiast przeprowadziła.

W dniu wczorajszym, sąsiedzi zdziwieni, iż Halpernowny nie widać, zapukali do jej mieszkania, lecz nikt nie odpowiadał, aczkolwiek drzwi z zewnątrz nie były zamknięte na pret żelazny, jak to zwykle miało miejsce. Po krótkiej naradzie drzwi otworzono, lecz już na progu odurzył wchodzących zapach rozkładającego się ciała. Zawiadomiono natychmiast 5-ty komisariat policji, który wydelegował na miejsce wypadku przodownika.

Przybyłym przedstawił się straszny widok. Na łóżku, przykryta zupełnie pierzyną, leżała Szyfra Halpern nieżywa, ze śladami piany, zabarwionej krwią na ustach.

O wypadku zawiadomiono natychmiast władze sądowo-śledcze, które niewątpliwie wyjaśnią zagadkę tajemniczej śmierci Halpernowny.

Dwa miljarde marek polskich.

W wartościach, nie ulegających dewaluacji wynieśli wczoraj złodzieje z mieszkań różnych obywateli Łodzi.

Do mieszkania Chaj Lewkowicz przy ul. Zgierskiej 49, podczas tej nieobecności w mieszkaniu, dostali się nieznani złodziecy zapomocą wykrajenia szubry i skradli różnych rzeczy na sumę 100 mil. mk.

Z mieszkania Kazimierza Kurkowskiego, zam. przy ul. Aleksandrowskiej 134 zapomocą podrobionych kluczy skradziono bieleziny i garderobe wartości 175 milionów mk.

Romanowi Taszowi, ul. Konstantynowska 19 skradziono z mieszkania rzeczy na sumę 60 milionów mk.

Z mieszkania Frajdy Rubinowej, zam. przy Al. I Maja nr. 39 podczas tej nieobecności w mieszkaniu nieznani sprawcy skradli rzeczy na sumę 500 milionów mk. Franciszkowi Stepniowi, zam.

przy ul. Nowo-Targowej nr. 7, skradziono z mieszkania kożuch wartości 30 mil. mk.

Wiktorem Silberbergowi, zam. przy ul. Pomorskiej nr. 19, skradziono z mieszkania garderobe, bieleziny i różne rzeczy na sumę 500 mil. mk.

Ignacemu Debowskiemu, ul. Przejazd 45, skradziono z mieszkania rzeczy na sumę 500 mil. marek.

Anastazja Kociak, zam. przy ul. Targowej 41 zameldowała, iż pod czas gdy znajdowała się w pracy, niktogo w mieszkaniu nie było, nieznani złodziecy, wyrabawszy filunek w drzwiach, skradli jej różne rzeczy na sumę 200 milionów mk.

Sprawcy we wszystkich wypadkach uszli bezkarnie.

W niedzielę, dnia 25 listopada, o godz. 4 po południu zmarł nasz wielce szanowny pracodawca

KAROL STEINERT

Zmarły przez swoje szlachetne postępowanie, dobrotliwe i przychylne obchodzenie się z nami, zapewnił sobie u nas wdzięczną pamięć na wszystkie czasy.

Niech spoczywa w spokoju!

ROBOTNICY

wszystkich oddziałów fabryki

Tow. Akc. Karol Steinert

15154-1

W

Karolu Steinerście st.

naczelnym kierowniku Technicznym Towarzystwa Akcyjnego tego samego imienia,
który spoczął w Bogu dnia 25 listopada 1923,

my majstrowie i pracownicy fabryczni straciliśmy dobrego pracodawcę
i prawdziwie po ojcowsku troskliwego przyjaciela.

Przy trumnie tak wczesnie odeszłego szlachetnego Człowieka,
o którym pamięć niechaj zachowana będzie, żałobny smutek przejmuje

majstrów i pracowników fabrycznych
Towarzystwa Akcyjnego Karol Steinert w Łodzi.

155-1

Z powodu przedwczesnego zgonu prezesa i dyrektora Tow. Akc.
Karol Steinert

KAROLA STEINERTA

wyrażamy niniejszym pozostałej rodzinie najgłębsze współczucie.

Bracia Bodzechowscy.
Bodzechowski i S-ka

155-1

Z powodu śmierci Prezesa

KAROLA STEINERTA

wyraża szczere współczucie Rodzinie oraz Zarządowi Spółki Akcyjnej
„Karol Steinert“

Zarząd Spółki „SAN“

157-1

Komunikat.

W sprawie drożyzny mięsa.

Pragnąc zasięgnąć informacji co do przyczyn drożyzny mięsa i z racji powołania do życia przez Sp. Akc. „Chłódnictwo Polskie“ wielkiej rzeźni wywozowej w Czerniewicach, ziemi Kujawskiej, zwróciliśmy się do p. Stanisława Prus-Wisniewskiego, członka Tymczasowej Rady Spożyców, który udzielił nam następujących informacji:

Na drożyznę mięsa, jak i wszelkich innych artykułów pochodzenia rolniczego i przemysłowego wpływa przede wszystkim deprecjacja waluty, wskutek czego, praca opłacana jest naogół nisko, a artykuły użytku codziennego wysoko. To jest jedna z przyczyn najważniejszych. Poza to, jeżeli jest mowa o mięsie bydła rogatego, to należy stwierdzić, że jego produkcja nie jest w stanie dotąd pokryć potrzeb rynku spożywczego. Przed wojną, gdy Warszawa naprz. pokrywała swe zapotrzebowanie w znacznym stopniu importem bydła w stanie żywym i bitym z Rosji, spożywając tygodniowo 3,000 wołów o przeciętnej wadze 1,200 — 1,600 funtów, obecnie spożywa zaledwie 1,000 sztuk bydła krajowego w wadze od 1,000 — 1,200 f., pomimo tego, że ludność Warszawy wzrosła od tego czasu o jakieś 20 — 25 proc. Jest więc poważny niedobór mięsa wołowego, którego brak ludność, przywykła obecnie do spożywania większej ilości mięsa, niż przed wojną, pokrywa spożyciem mięsa wieprzowego.

O ile jednak produkcja bydła nie doszła jeszcze do norm przedwojennych, o tyle hodowla trzody chlewnej, zatrudniająca przeważnie drobne rolnictwo, pomimo nawet zwiększonego spożycia, pokrywa to spożycie ze znaczną nadwyżką, która w roku bieżącym według danych ministerstwa rolnictwa wynosi przeszło 1,5 miliona sztuk trzody chlewnej. Mimo tego nadmiaru produkcji cena trzody chlewnej, jak i każdego innego artykułu wytwórczości ludzkiej, nie może spaść poniżej pewnego minimum, stanowiącego kres opłacalności każdej produkcji.

Pomiędzy cenami na mięso wieprzowe w stanie żywym, a cenami wyrobów masarskich panuje atoli stosunek zupełnie niewspółmierny i tu leży jedna z najważniejszych przyczyn drożyzny produktów uboju trzody chlewnej.

Zamęt w stosunkach ekonomicznych i finansowych ma między innemi i tą złą stronę, że wywołuje szereg zjawisk wtórnych, pomiędzy którymi miejsce wybitne zajmuje dążenie do spekulacji i nadmiernych zysków.

Na rynku mięsny masarze posiadają

całkowity monopol, dzięki czemu mają możliwość dowolnego śrubowania cen na produkty uboju trzody chlewnej. Dla poparcia tego twierdzenia przytoczę krótką przybliżoną kalkulację przeciętnej masarni, bijącej 10 wieprzów tygodniowo. Przyjmując pod uwagę ceny pierwszego tygodnia miesiąca listopada r. b. i za podstawę, iż cena gotowych przerobów masarskich w średniej porcji wyrównawczej wynosić winna około 180 proc. ceny żywca, ustalamy, opierając się na faktycznej, płaconej za wieprze cenie 85,000 mk. za funt, iż średnia cena wyrównawcza produktów masarskich winna wynosić około 150,000 mk. za funt.

Cyfra ta odpowiada sprawiedliwej kalkulacji dla średniej masarni, bijącej 10 wieprzów tygodniowo, a mianowicie: podstawowa cena żywca 1 funt — mk. 85,000 strata 15 proc. na wadze przy uboju (licząc wagę wieprza 300 funt.) — mk. 15,000 przywóz i żywienie w drodze koszt kapitału (licząc 1 proc. dziennie w ciągu 7-dniowego obrotu) okrągłe — mk. 6,000 robocizna — mk. 3,000 amortyz. urządzeń, patent etc. nieprzewidziane — mk. 2,000 razem — mk. 118,000 25 proc. godziwego zarobku 25,000 Ogółem 147,000 okrągłe 150,000 mk.

Jeżeli teraz porównamy ceny detaliczne na wyroby masarskie w pierwszym tygodniu listopada i jeżeli uwzględnimy, iż produktów uboju wysokocennych otrzymuje się z jednostki wagi żywca 80 proc., a niskocennych 20 proc., to średnia wyrównawcza cena produktów uboju za ów czasokres wypada w cyfrze 200,000 mk. za funt.

Przewyższa więc ta cyfra istotnie pobieraną cenę, którą należałoby się kontentować, o 50,000 mk. na funcie, a zatem te 50,000 mk. stanowi 33 proc. nieuzasadnionego zysku ponad zarobek godziwy i stanowi najpospolitszą lichwę.

— Jakże widziałby pan środki przeciwdziałania tym stosunkom?

— Mogę na to odpowiedzieć tylko jednym słowem — eksport. Ten rzekomy paradoks zmuszony jestem uzasadnić — naturalnie mam na myśli tylko eksport mięsa bitego i przerobionego. W tym sensie była wypowiedziana również opinia na jednym z pierwszych posiedzeń Tymcz. Rady Spożyców. Otwarcie wywozu produktów uboju trzody chlewnej uruchomiłoby 4. rzeź-

nie wywozowe w Czerniewicach na Kujawach, w Rakowicach pod Krakowem, w Mysłowicach i w Mikulowie pod Poznaniem. Niektóre, jak rzeźnia w Czerniewicach są już gotowe do natychmiastowego puszczenia na pełną skalę. Eksport dałby możliwość dopływu znacznej ilości dewiz, co przyspieszyłoby moment utworzenia banku emisyjnego i wypuszczenia nowej pełnowartościowej waluty. Produkcja rzeźni wywozowej jest obliczona na wywóz tylko boczków (t. zw. bekonów) wóbczego, około 40 proc. produktów uboju pozostaje w kraju i przeznaczona jest w postaci doskonałych wyrobów masarskich na rynek wewnętrzny po cenie kosztów fabrycznych przy minimalnym zysku. Produkcja ta pozostawia widule ubój tylko półrocznych sztuk o wadze około 80 klg., cała więc produkcja słoniny ze sztuk starszych pozostaje w kraju, ale oprócz tego taka produkcja przyczynia się znacznie do zwiększenia hodowli trzody chlewnej. Mianowicie drobny rolnik obecnie oblicza, ile sztuk może zostawić dla karmienia na wypas do dorosłego wieku, a resztę pozostawia sprzedaje jako prosiąt na rzeź. Dzięki temu rocznie idzie na rzeź około miliona bez mała prosiąt. Przy zbyciu do rzeźni drobny rolnik nie sprzedaje ani jednego prosiątka, a wszystkie dochowa do półrocznego wieku, bo w tym okresie trzoda najszybciej i najtaniej przyrasta na wadze. Jeżeli weźmiemy pod uwagę, że cztery rzeźnie wywozowe będą w stanie przerobić około 100,000 sztuk rocznie każda, to połowa ilości wyprzedawanych obecnie na rzeź 3-4 tygodniowych prosiąt będzie mogła być doprowadzona do wieku rzeźnego przy średniej wadze 80 klg., a tem samem stan liczebny pozostałej w kraju trzody chlewnej absolutnie się nie zmniejszy i pójdzie na tuż na słoninę dla rynku wewnętrznego. Z przeznaczoną zaś dla rzeźni cyfrą 400,000 sztuk otrzyma się (przy stracie 15 — 20 proc. na wadze przy uboju) około 400,000 x 64 — plus minus 25 milion. klg. produktów uboju, z czego na rynek wewnętrzny przy produkcji bekonów na wywóz pozosta-

Z powodu zgonu

KAROLA STEINERTA

Prezesa Akc. Tow. Karol Steinert w Łodzi

wyraża głębokie i szczere współczucie

15123-1

A. Lewin.

Z powodu zgonu

Karola Steinerta

rodzinie zmarłego wyraża głębokie współczucie.

M. G. MINTZ.

nie 40 proc. produktów uboju, t. j. około 10 mil. klg. wyrobów masarskich, które muszą wywołać na rynku pożądaną dywersję, konkurując z produkcją masarą prywatnych doskonałością produktów, uwarunkowaną mechanicznym wyrobem pod fachowym kierownictwem specjalistów duńczyków. Ze produkty te muszą konkurować zarazem i swą taniością, jest jasne, gdyż rzeźnie muszą się ich wyzbyć na rynku wewnętrznym. Opierając swój zysk wyłącznie na eksporcie bekonów, a mając do czynienia ze znaczną ilością produktów mięsnych, stanowiących uboczny produkt fabrykacji, prowadzonej masowo mechanicznym sposobem, a więc najtańszym, rzeźnia młmowolli nawet będzie zmuszona rzucać na rynek te produkty uboju, po cenach tańszych znacznie, niż masarnie drobnicy rzeźników trzody chlewnej.

Konkludując: eksport trzody chlewnej w stanie bitym w postaci bekonów jest jedynym racjonalnym rozwiązaniem u nas zagadnienia walki z drożyzną produktów mięsnych na rynku wewnętrznym, dając on bowiem możliwość stworzenia źródła ich masowej produkcji po cenach kosztów fabrykacji i stając się czynnikiem zdrowej konkurencji na rynku wewnętrznym. Stwarza on zarazem nową gałąź przemysłu krajowego, potęgującego z jednej strony hodowlę trzody chlewnej, z drugiej zapewniając skarbowi poważne opłaty wywozowe i dopływ walut pełnowartościowych.

15140-1

Z powodu zgonu

B. P.

H. PRASZKIERA

oica drogiej koleżanki, Guci i Feli, wyrażają szczere współczucie

Berka Woikowiczówna
Hanka Białerówna.

FABRYKA PAPIEROSÓW W ŁODZI.

(b) W związku z wybuchłym strajkiem w państwowej fabryce papierosów odbyła się onegdaj konferencja, w której brali udział przedstawiciele zarządu fabryki i robotników, poczem przesłano do Warszawy memoriał, zawierający żądania robotników i jest nadzieja, że w krótkim czasie bezrobocie zostanie zlikwidowane.

MAŁŻENSTWA PODOFICERÓW.

Ponieważ zauważono, że w ostatnich czasach wpływa do ministerstwa znaczna ilość podań młodszych zawodowców podoficerów o pozwolenie zawarcia związku małżeńskiego, z przytoczeniem motywu jakoby narzeczone ich były już w odmiennym stanie, minister spraw wojskowych wydał zarządzenie, ażeby na podania te reagować odmownie. Obawiając się bowiem, że motyw ten używany jest jako podstęp w celu uzyskania zezwolenia na małżeństwo z jednej strony, zaś z drugiej tolerowanie tego stanu wpływa ujawnie na stan moralny

Dolar prawdziwy i fałszywy.

Ostatnio coraz częściej spotyka się w obiegu fałszywe dolary. Dolar, jako jedna z niewielu walut, które zachowały pełną swą wartość złotą i jako waluta, mająca swobodny obieg na całym świecie stał się, zwłaszcza w krajach o walucie słabej, pieniądzem obrotowym, miernikiem wartości, a równocześnie środkiem wymiany.

Ponieważ banknoty dolarowe stosunkowo mało są znane szerszym warstwom publiczności, fałszowanie ich, nawet mało udane, ma widoki powodzenia, zaś zbyt fałszyfkatów łatwy jest szczególnie w wsi, której ludność coraz chętniej oddaje za tę walutę swe produkty.

Dalszym ułatwieniem w fałszowaniu banknotów dolarowych jest ludzko do siebie podobny wygląd i jednakowy prawie wymiar banknotów o różnej wartości.

Całkowite fałszerstwo jest wprawdzie bardzo utrudnione i prawie że niemożliwe z powodu skomplikowanego rysunku, kolorytu i specjalnego gatunku papieru, na jakim drukowane są dolary, ale wystarczy do jedynki lub do dwójki dorobić udanie zero, by z jedno względnie dwudolarowego banknotu zrobić dziesięciowzględnie dwudziestodolarowy fałszyk.

Jak trudno nieznanym odróżnić takie fałszykaty, świadczy fakt,

że nawet instytucje bankowe padają ofiarą niedopatrzeń.

By ostatecznie położyć kres takim pomyłkom P.K.K.P. rozesłała bankom wskazówki, które w bardzo prosty sposób pozwalają z wszelką pewnością odróżnić fałszykat od oryginału. Wskazówki te podajemy poniżej.

Jak wiadomo każdy banknot dolarowy posiada widoczny napis, wskazujący jego pochodzenie, tzn. instytucje emisyjna, która go wypuściła, oraz portret jakiegoś wybitnego amerykańskiego z podpisem.

Sposób rozpoznawania prawdziwych banknotów polega na tym, by skontrolować czy na odpowiednim banknocie napis wskazujący jego pochodzenie odpowiada właściwemu portretowi.

I tak banknot jednodolarowy z napisem np. Treasury Notes posiada portret z podpisem Edwin M. Stanton.

Banknot dziesięciodolarowy z napisem Treasury Notes posiada portret z podpisem Gen. Sheridan. Jeżeli więc sfalszowana zostanie taka jednodolarówka na dziesięciodolarówkę to skontrolowanie podpisu pod portretem natychmiast pozwala fałszykat rozróżnić.

Kolejno podajemy napisy na każdym poszczególnym banknocie dolarowym i podpis jaki przy danym banknocie figurować musi pod portretem.

Gatunek banknotu.

Portret z podpisem.

1 dolar.

Federal Res. Bank Notes
Silver Certificates
United States Notes
Treasury Notes

George Washington
Lincoln i Grant
George Washington
Edwin M. Stanton

2 dolary.

Federal Res. Bank Notes
Silver Certificates
United States Notes
Treasury Notes

Thomas Jefferson
George Washington
Thomas Jefferson
Gen'l Mc Pherson

5 dolarów.

Federal Reserve Notes and Bank Notes
Silver Certificates
United States Notes
National Bank Notes
Treasury Notes

Abraham Lincoln
wizerunek indjanina
Andrew Jackson
Benj. Harrison lub
James A. Garfield
Gen'l Thomas

10 dolarów.

Federal Reserve Notes and Bank Notes
Silver Certificates
Gold Certificates
United States Notes
National Bank Notes
Treasury Notes

Andrew Jackson
T. A. Hendricks
Michael Hillegas
Lewis i Clark
Mm. Mc. Kinley
Gen'l Sheriden

20 dolarów.

Federal Reserve Notes and Bank Notes
Silver Certificates
Gold Certificates
United States Notes
National Bank Notes
Treasury Notes

Grover Cleveland
Dan'l Manning
George Washington
Alexander Hamilton
Hugh Mc. Culloch
John Marshall

50 dolarów.
Federal Reserve Notes and Bank Notes
Silver Certificates
Gold Certificates
United States Notes
National Bank Notes
Treasury Notes

Ulysses S. Grant
Edward Everett
U. S. Grant
Benj. Franklin
John Sherman
Wm. H. Seward

100 dolarów.

Federal Reserve Notes and Bank Notes
Gold Certificates
United States Notes
National Bank Notes
Treasury Notes

Benj. Franklin
Benton
Abraham Lincoln
John Jay Knox
Admiral Farragut

500 dolarów.

Federal Reserve Notes
Gold Certificates
United States Notes
Treasury Notes

John Marshall
Abraham Lincoln
Gen'l I. K. Mansfield
Gen'l Sherman

1000 dolarów.

Federal Reserve Notes
Gold Certificates
United States Notes
Treasury Notes

Alexander Hamilton
Alexander Hamilton
De Witt Clinton
Gen'l Meade

5000 dolarów.

Gold Certificates and Federal Res. Notes

Madison

10000 dolarów.

Federal Res. Notes
Gold Certificates

Chase
Jackson

Wczoraj na giełdzie.

Dolar oficjalnie 3,600,000. — Akcje bez ruchu.

Na wczorajszej giełdzie oficjalnej ustalono kurs dolara na mk. 3.600.000. Zwyżka wynosi w ciągu jednego dnia mk. 350.000.

W obrotach pozagiełdowych w Warszawie dolar dochodził do 3.800 i 3.000 tys. mkp.

W Łodzi tendencja była o wiele mocniejsza i kurs już w godzinach przedpołudniowych kształtował się powyżej 4 milionów za dolara pod wpływem znacznego zapotrzebowania ze strony miejscowych firm posiadających prawo skupu dewiz w własnym zakresie.

Na giełdzie akcyjnej nadal utrzymuje się nastroj martwy. — Wskutek gwałtownej zwyżki wa-

lut, właściciele akcji niechętnie je oddają. Wytworzył się taki nastrój, że przy niektórych papierach cięższych wystarczy by kupić kilka sztuk, a kurs natychmiast bardzo znacznie się podnosi. Zieleniewski np. którego poszukiwano w bardzo zresztą małej ilości skoczył wczoraj prawie o 2 miliony marek, podczas gdy inne papiery, o ile w dalszym ciągu nie straciły kilkunastu lub kilkudziesięciu tysięcznych punktów, zostały co najwyżej utrzymać się na osiągniętych poziomach.

Z drugiej znów strony każde na wet najmniej znaczne zaoferowanie w dalszym ciągu deprecjonuje kurs.

Ekonomiści francuscy o Rosji.

Na ostatnim posiedzeniu tow. ekonomii politycznej w Paryżu przedmiotem obrad była sprawa obecnych stosunków ekonomicznych w Rosji. Opinie poszczególnych członków (naczołnych świadków) były zdecydowanie podzielone. Z jednej strony twierdzono, że „Kartagine” należy zburzyć, inni zaś twierdzili, że koło histo-

ri już wykonało swój obrót. Jako rezolucje przyjęto, że aczkolwiek szybki i normalny rozwój ekonomiczny Rosji pod obecnym rządem jest niemożliwy, nie mniej jednak fakty stwierdzają, że pewne podniesienie stanu ekonomicznego Rosji ujawniło się pomimo obecnego regime'u politycznego.

Rynek pieniężny.

Warszawska giełda urzędowa.

Kursy końcowe.
WARSZAWA 27 listopada (Pat). Na dzisiejszej giełdzie urzędowej notowania były następujące:

Dolary 3600

CZEKI:

Belgia 176—172,5
Londyn 16480—16400
Nowy Jork 3750—3600
Paryż 205
Praga 107,85—106
Szwajcaria 658—648,5
Wiedeń 52,75—52
Włochy 163,5
Złoty frank 717,3

Warszawska giełda wieczorna.

WARSZAWA 27-go listopada (Tel. wł. „Głosu Polskiego”)

GOTÓWKA:

Dolary 3,900
Rubel złoty 2120

AKCJE.

Puls	215
Spies	68
Wildt	24
Chodorów	4150
Czersk	1800, IV em. 7-0
Łazy	115
Kop. Węgla	6000
Cegielski	590
Lilpop	540
Modrzejów	7500
Ostrowieckie	10550
Parowóz	V em. 250
Rudzi	1525
Starachowice	2360
Zieleniewski	12250
Suchedniów	2500
Borkowski	450
Jablkowscy	130
Transport i żegluga	1-0
Klucze	675
Polska nafta	210
Pruszków	125
Herbata	210
Opatówek	110

Urzędowe notowania w Berlinie.

BERLIN 27 listopada. (Pat) Na urzędowej giełdzie berlińskiej notowania były następujące:

(Notowania w milionach)

Holandja	159000—160400
Buenos Aires	1293750—1505250
Belgia	195510—196490
Norwegja	622440—625560
Dania	748125—751875
Szwecja	1101240—1106760
Finlandja	107730—108270
Włochy	181545—182455
Anglia	18554000—18446000
Ameryka	4189500—4210500
Francia	227430—228570
Szwajcaria	750170—755820
Hiszpanja	542640—545560
Austria	59850—60150
Praga	121695—122505
Dolary amer.	420.000
Funty szterl.	18.400.000
Frank franc.	229.000

Urzędowa giełda gdańska.

GDANSK 27 listopada. (Pat) Na dzisiejszym zebraniu giełdy gdańskiej notowano w guldenach gdańskich:

(Notow. w guldenach gdańskich)

Warszawa (za milion)	1,546—1,55
Marka polska (za milion)	1,94—1,95
Dolary (za 100 dolar)	5,8305—5,83,97
New-York	5,70,32—5,73,18
Guldeny hol. (za 1 guld.)	217,45—218,55
Paryż (za 100 fr.)	51,22—51,55
Markę polską notowano za milion frank francuski za 100.	

STAN RACHUNKÓW Łódzkiego Banku Depozytowego, Spółki Akcyjnej

Centrali w Łodzi i Oddziałów: w Warszawie i Lwowie

Stan czynny

na dzień 1 listopada 1923 r.

Stan bierny

1. Gotowizna w kasie	3.638.699.015.—		1. Kapitał zakładowy	300.000.000.—	
Pozostałość w P. K. K. P.	864.410.876.60		zapasowy ustawowy	100.000.000.—	
„ w P. K. O.	101.883.790.—	4.604.993.681.60	Wpłata III Emisji	100.000.000.—	500.000.000.—
2. Pieniądze, przekazy i weksle zagraniczne		66.345.848.355.33	2. Wkłady:		
3. Papiery procentowe własne		1.844.111.517.74	a) rachunki czekowe	5.201.740.789.—	
4. Weksle zdyskontowane		6.014.339.800.—	b) Salda kred. rach. otwart. kred. i lor. osób i inst. handl.-przem. i in.	8.803.320.061.—	14.005.060.850.—
5. Pożyczki terminowe		414.293.741.—	3. Redyskonto weksli		428.600.000.—
6. Rachunki litorowe i otwartego kredytu		4.898.747.240.—	Korespondencja:		
7. Banki „Loro”	8.797.447.—		4. Banki „Loro”	131.795.173.—	
„ „Nostro”	58.359.035.244.50	58.367.832.691.50	„ „Nostro”	163.491.947.942.25	163.623.743.115.25
8. Koszty handlowe		9.629.581.290.15	5. Procenty i prowizje		39.102.814.909.07
9. Inkaso weksli		23.173.193.880.—	6. Różni za inkaso		23.182.913.880.—
10. Rachunki z Oddziałami		214.315.180.—	7. Rachunki Oddziałów		2.535.152.518.—
11. Różne		92.615.674.848.—	8. Sumy przechodnie		2.728.291.312.—
			9. Różne		22.016.355.641.—
		268.122.932.225.32			268.122.932.225.32

Cyrk Ciniseli Nowe eksperymenty z komitego telepaty **NELSONA**
 - Ostatnie trzy dni programu № 5. - „Drabina śmierci” i inne atrakcje

Poszukiwana dobra **KUCHARKA**
 z pierwszorzędniemi świadectwami i rekomendacjami na stałe. Zgłosić się: Piotrkowska 194, II piętro. 15073-5

SZYB OKIENNYCH
 hurtowo i detalicznie po cenach fabrycznych poleca **S. FEINER**, Łódź, Żelazna 28, w podwórzu

Doniesienia rozni.
 Akuszerka Piotrkowska przyjmie zamówienia państwowych i przyjezdnych przyrodniczych. Piotrkowska 170

Karol Koischwitz
 Łódź, ul. Moniuszki № 2. III Telefon № 24-72
 poleca
Fortepiany, Pianina i Fisharmonje
 następujących pierwszorzędnych firm:
BECHSTEIN ESTEY FEURICH GROTRIAN STEINWEG IBACH 14095-6
HASTNER (Autopiano) ZEITNER & WINKELMANN i t. d.
 Etażerki do nut, Taborety, Szklane podstawki. Strojenie, reperacje, transportowanie.
 Istnieje od r. 1892.

SALA FILHARMONJI.
Jutro o godz. 8.30 wiecz.
Aleksander DRAŻEWSKI
 Wygłosi mistyczną prelekcję pod hasłem:
IDZIEMY!...
 Bilety w Kasie Filharmonji. 15149

Tanie źródło nabycia towarów wełnianych i bawełnianych w wielkim wyborze tylko w nowo utworzonym przedsiębiorstwie **Satjan i Kalefa** ul. Piotrkowska 182, 1445-10

Szyb okiennych hurtowo i detalicznie oraz szklenie okien **J. Olejniczak i Smoliński** 9.6-10 Główna 14.

Pracownik sućca pod „Elegancja” została przeniesiona na ulicę A. J. 1-go Maja 11 - Uprzejmie proszę Sz. P. Kujentki o łaskawe odwołanie mojego imienia. Cały przystępny. Różnica wykwintna.

przyjęcie subskrypcji na kawałki Oferty z podaniem warunków składac w Adm. „Głosu” pod „Centrum” 147-1-d

Czekoladę G. Mix
 wyborowa w najprzedniejszych gatunkach fabryki w Gdańsku

Piękny Duży Sklep
 wraz z mieszkaniem (wszelkie wygody) z powodu wyjazdu zaraz do odstąpienia. Oferty pod „50J” do administracji „Głosu Polskiego”. 1518-1

Okazja!
 Piec gazowy w dobrym stanie tanio do sprzedania. Wiadomość: Piotrkowska 47 - Restauracja. 151-2

Odbiorca
 pierwszorzędnych fabryk towarów bawełnianych posiadający skład w srodmieściu we własnym budynku w celu rozszerzenia interesu poszukuje **wspólnika-kapitalistę** ze znajomością kł. ent. Oferty sub. „Odbiorca” przyjmuje „BIP” Cegielniana 49. 70-5

Młody
 dyplomowany prawnik, ze znajomością buchalterii, korespondencji i praktyki biurowej poszukuje posady. - Zgłoszenia do Adm. „Głosu” pod „Prawnik” 80-2

POWIEŚCI, NOWELE i ROMANSE
 w jęz. pols. im, francuskim, niemieckim i rosyjskim poleca w wielkim wyborze **Czytelnia Nowości ALFREDA STRAUCHA** Ul. Prez. Narutowicza (Dzielna) 14. Tel. 18-85. Abonament miesięczny 400.000 mk.

Magazyn pes maści i ruder z rzeźniczną obróżą i znaczkami m. grudniadz Prusów odprowadzić za wynagrodzeniem na Zielona 12 m. 53. 136-1-d

Lokale, mieszkania
 Miłusko umeblowane jego pokoju poszukuje Najchętniej wokolicy dworcaków Fabryczna warunki od umowy, względnie proszę podać adres w ofercie pod „Adjutant”. 135-1 m

ogłoszenia drobne
 Po 7.000 mk. za wyraz. Dla poszukujących pracy mk 5.000 za wyraz. Najmniejsze ogłoszenie 70.000.

poszukuje pokoju z kuchnią, Oferty składac: Piotrkowska 178, Cegielińska. 91-2-m

poszukuje pokoju z osobnym wejściem. Oferty do „Głosu” „E. Z.” 079-2-m

Interesy bankowe
 Oddam 1 lub 2 pokoje na parterze na interes za udział w takowym Oferty do „Głosu” pod „429 Udział” 129-1 h

Zagubione dozn.
 paszport polski, wyd. w Łodzi. 053-5 z

Kon. Józef Benjamin zubił paszport niemiecki wydany w Łodzi. 089-5-z

Lekarz dentysta
 Kniela

TUBIASZ
 Zachodnia 36 fr., l.p. Przyjmuje od 3-6 po pol. 435-3

Okazja!
 Piękne futro do jazdy samochodem, tanio sprzedam. Piotrkowska 56 „Amerpol”. 128-8

Okazyjnie
 do sprzedania piramida bilardowa z koci siłowniowej. Użyć można na inny cel. Piotrkowska 16, trzym „Pioton”. 21-2

KURSA maturalne i uzupełniające
 „Nauka” w Krakowie ul. Zielona 9

przyjęcie subskrypcji na kawałki Oferty z podaniem warunków składac w Adm. „Głosu” pod „Centrum” 147-1-d

Przedstawiciel na Rzeczpospolitą Polską: 15121-1
Szymon Goldstein, Łódź, Cegielińska Nr. 55.

Dyrekcja koncertów: Alfred Strauch.
Sala Filharmonji
Sobota 1 grudnia 1923 r. o g. 4-ej pp.
W Krainie bajek
 dla dzieci i młodzieży całej Łodzi
 Wykonawcy programu:
BENEDIKT HERTZ
Marja Tatarkiewiczówna
Edward Kucharski
 Szczegóły w programach.
 Bilety od 80.000 do 550.000 do nabycia w kasie Filharmonji codz. od godz. 10-1-ej i od 3-7-ej wiecz. 152-1

Niedziela dnia 2 grudnia o g. 4-ej pp.
Koncert Popołudniowy
 tańców egzotyczno-wschodnich
 Wykonawczynie programu
Sent Mähesa
 tancarka klasyczna światowej sławy
 PROGRAM:
 Część I. Część II.
 Taniec cymbałów Bożyszcze Sjamu
 Drzewo koralowe Arańska
 Taniec orczy Taniec z op. „Aida”
 Taniec masek Nieśmiert. Duch
 Varavi Tanec Beduinów
 Przy fortepianie: **Dyr. Teodor Ryder.**
 Bilety od 1.0 do 450.000 mk. do nabycia w kasie Filharmonji codz. od 10-1 i 3-7 w.

Zarząd Sekcji Lekarzy Kasowych
 zawiadamia kolegów, iż wobec konieczności ułożenia preliminarza zasiłków na dzień 1 grudnia, wszyscy lekarze Kasy Chorych winni do dnia 29 listopada złożyć zarobione od ubezpieczonych kwoty w Biurze Związku Lekarzy Al. Kościuszki № 17 w godz. od 9 rano do 7 wiecz.

200.000.000
 (Dwieście milionów)
 i więcej nagrody za wykrycie kradzieży, dokonanej dnia 20 b. m. przy ul. Piotrkowskiej 113. Zgłaszać się osobiście lub listownie pod adresem M. Wodzisławski, Piotrkowska 113, lub telefonicznie Nr. 23-02, Wodzisławski. 146-1

MEBLE BIUROWE
 AMERYKAŃSKIE poleca
Spółka Handlowa WOJEWÓDZKI i LEŻON
 Sienkiewicza 35, tel. 18-34.

Nauka i wychow.
 francuskiego uczyć prędko, systematycznie udzielam korepetycji i muzyki Pańska 33, m. 3. 118-1-m

Kupię ręczny na resorach dwukolowy wózek, Ulica Brzezińska № 59, Anteka. 91-1-k

Język angielski me tożda rzeczoworuchową. - Lekcje prywatne i zbiorowe prowadzone przez doświadczonego pedagoga, b. urzędnika departamentu oświaty St. Zjednoczonych W. S. Jesienia. - Hotel Manteuffel, Zachodnia 45. 823-5-n

Kupię samochód 4 osobowy. Of. sub. „Nabywca” do adm. „Głosu”. 132-1-k
 pianino okazyjnie do sprzedania oraz fisharmonja. Magazyn Mebli Piotrkowska 116. 090-3-k

Lekcji niemieckie go i francuskie go, teorii, konwersacji, udziela wykwalifikowana nau czycielka. - Łask. oferty do „Głosu” pod „N. T.” Warunki przystępne. 135-2-n

power w dobrym stanie sprzedam Poludniowa 27 21. (przedam okazyjnie) nie tanio piękny czarny nie kryty kozuch (duble) z futrzanym kołnierzem. Ul. Nowo Targowa 14, m. 31; można oglądać pomiędzy godz 3-cią a 5-tą po pol. 108-2-k

Kupno i sprzedaż
 Kupuję plac 200 m. proc. drożej za złoto, srebro, brylanty, zęby sztuczne, garderobę, Zachodnia № 32, pochłonna oficyna, m. 13, L. Milich. 816 30-k

Posady i prace
Poszukiwane
 panna izr. poszukuje jakiegokolwiek posady, zamieszcowej w inteligentnym domu lub w miejscu jako ekspedjentka. Of. „Chlubne referencje”. 878-2-pp

Dr. med. H. GUTS TADT
 Akuszerka i chor. kobiece
Zachodnia 62 róg Cegielińskiej
 Przyjm. od 10-12 i od 3-5. 034

potrzebna zozima
 panna do magazyinu pod Antonina” Piotrkowska № 142. 115-1-pp

Dr. med. Dr. E. Ekkert
 Choroby weneryczne, skórne i dróg moczowych.
Kilińskiego 137
 trzeci dom od Głównej.
 Przyjmuje od 12-3 i od 7-9. Panie od 3-4.

potrzebny chłopiec
 Zgłaszać się ul. Zachodnia 68 A. Lewin. 122-1-pp

Dr. med. J. Kaptanski
 CHOROBY DZIECI
 Łódź, Andrzejka 31.
 Przyjmuje od 4-ej do 6-ej popoł. 870-2

potrzebny agent
 do poszukiwania i pozyskiwania fabryka cukrów, ul. Główna 51. 075-5-pp

Dr. med. Dr. MARJA Ławinsonowa
 Choroby weneryczne i skórne (dla kobiet i dzieci)
 Przyj. od 11-3 15 w w niedzielę ów eta 11 i Cegielińska 6. 157-5-k

przepraszam
 tylko do dnia 10-go, do pracowni sukien Piotrkowska 117 m 21 p. 179-2-pp

Maszyny
 DO PISANIA „Underwood”
 DO RACHOWANIA „Odhner’a” i „Triumphator”
Wieczne pióra Waterman’a
 poleca przedstawiciel firmy **G. Gerlach, Warszawa**
A. CHASINS
 ŁÓDŹ, UL. WÓLCZAŃSKA № 37.
 (róg 6-go Sierpnia). 635-10

!!!OZDOBY CHOINKOWE!!!
WIELKI WYBOR!!! 109-4
OSTATNIE NOWOŚCI!!!
Sprzedaz hurtowa i detaliczna
U. Opatowski,
 Łódź — ul. Zawadzka Nr. 16a.

SEPERAT (katolik, lat 52) z trojelem dziec. z zawodu surowca. poszukuje spólniczkę i zgodną kobietę, uszczelniał krawcową, w wieku lat 26 do 30. Oferty z fotografą i zycelorysem prosze skladac do „Głosu” sub. „S. K.”
lecznica chorób zębów
 Lekarz a-dentysty **H. PRUSS**
 145. Piotrkowska 145.
 Plombowanie, wprawianie zębów
 Opłata podług taksy

Dr. Rózaner
 Choroby skórne weneryczne i moczolcowe, leczenie sztucznem słońcem górskiem **DZIELNA 9.**
 Przyjmuje od 8 do 10 i pół i od 4-5